

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Iacobi Laynis Secundi Societatis Iesv Generalis
Alphonsi item Salmeronis Vnius in primis decem Socijs**

**Ribadeneyra, Pedro de
Coloniae Agrippinae, 1604**

Martinus Olanius Societati se addicit. Cap. 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11740

xus eã est, prolixèq; ornauit, pridem
 in synodo vtriusq; socij labore per-
 perspecto. Hi, & reliquorum Ecclesiæ
 Antistitũ, principumq; in Rep. viro-
 rum, hominumq; literis, ac pietate
 illustrium, ijsdem sibi artibus volun-
 tates adiunxerunt: vt quasi Tridenti
 fundamenta iacta primũ esse videan-
 tur Collegiorum societatis: in Hispania
 quidem, Illiberitani, seu Grana-
 tensis, Placētini, & Murgitani; in Gal-
 lia vero Parisiensis, Billomensis, &
 Mauriacensis. Nec in postrema laudis
 parte ponendum, quod LAYNES
 Martino Olauio Theologo insigni,
 tum familiarissime vsus fuit, qui à
 suo sententiã dicentis ore penderet.
 Nec diu post societati adscribi postu-
 lauit. Rem, vt gesta est, quando huc
 pertinet, ordine exponam.

*Martinus Olauus societati se ad-
 dicit.*

CAP. VIII.

CAntaber hic genere fuit, Domo
 Victoria: quod oppidum Olaua
 pro

prouinciæ caput est : nobilibus , &
 magna cum re parētibus natus. Ado-
 lescens Complutum Carpetanorum
 ingenij excolendi gratia missus, Phi-
 losophiæ ita se tradidit, vt æquales ce-
 riter superarit. Primus hic mortaliū
 Ignatio Loyolæ, academiam ingresso
 occurrit, stipemque eleemosynæ pe-
 tenti dedit. Cuius beneficentiæ post
 eum fructum tulit, vt Ignatij ad Deum
 precibus societati tandem se conse-
 crarit. Hinc Lutetiam tanquā ad
 mercatum disciplinarum profectus,
 laudandarnm artium docendi mu-
 nus sustinuit : mox ad diuinam Phi-
 losophiam scientiarum reginam se
 contulit. Quo in studio quantum
 excelleret, exitus declarauit, lau-
 ream enim decurso spatio, titulosq;
 suscepturus, in primis numeratus est:
 quæ laus summa semper illic est ha-
 bita. Festinus natura, & urbanus,
 lepore & salibus alios oblectare
 solitus, Ignatium, & socios fugie-
 bat, quod anxios plus æquo cre-
 deret, & religione scrupulisque ani-
 mum torquere putaret. Lutetia in

Cæsaris regiam Pintiam redijt: cui à
sacris fuit sacerdos : ob gentilitia
ornamenta, & doctrinam gratus ac-
ceptusq̃ue aulicis. Hic pacis tempo-
ribus ludos, pompas, ferculorum
apparatus, libenter in aula spectare.
Carolus mox in Germaniam ar-
ma mouentem secutus, militiæ quo-
que tolerauit commoda vitæ simul
& incommoda. Didicit tandem bel-
li, pacisq̃ue artibus, animum ex-
saturare, cum à Deo discesseris ni-
hil posse. Igitur de pio, meliori que
vitæ genere animo agitare. Summa
illi tum necessitudo erat cum Pe-
tro Soto, insigni familiæ Domini-
canæ Theologo: qui & ipse Cæsa-
ri à sacris confessionibus auctori-
tate plurimum pollebat. Hic re-
ligionis maiorum, pessum in Ger-
mania euntis, pubisq̃ue Germanica
vicem dolens, à Carolo in Belgio
commorante missionem impetra-
uit: vnaque cum Olauio, eo consilio
in Germania substitit, quo nutantes
& magnæ spei iuuenes in Catholica
maiorum fide erudiendo confirma-
rent

rent, & hæreticorum fraudibus, vt murum pro domo Dei, sese vitamque obijcerent. Commodum iam Otho Thurchesius Cardinalis, & Augustanæ reipub. Episcopus, magnum illic ijs temporibus Ecclesiæ præfidium in eandem curam cogitationemque ingressus, Dilingæ (oppidum id Augustanæ diocesis est) Gymnasium alendis pie adolescentibus ingenuis, inchoarat. Huic Petrum Sotum, & Martinum Olaium Theologos, præficit, aluitque liberaliter. Re tandem, alijs ex alijs orientibus incommodis, turbata, Sotus in Hispaniam reuertit: in occidentis Indiam Olaius cogitat, vt gentes illas Barbaras, quando in Germania, vt optabat, non successerat, Deo lucrifaceret. Bibliothecam optimorum librorum refertam eo consilio Hispalim, vbi conscenderet, præmisit. Interea loci Iulius III. Pontifex Maxim. Concilium Tridenti, vt supra demonstrauius, instaurandum curat: euocatus, missusque eodem ab Augustano Cardinali Olaius,

uius, eo libentius in viam se dedit, quo plures in amplissimo illo ingeniorum theatro conuenturos homines doctissimos audierat. Quos inter docti, atque disertissimi, & in disputando vehementissimi, famam est consecutus. Fixa nihilominus alta mente profectio Indica hæsit. Inaudierat enim socios Lusitanos apud orientis Indos magnum in dies laboris fructum Evangelica prædicatione tanquam manipulos referre. Exemplo itaque quasi calcaribus incitatus somnum vix capiebat. Quare Ioannem Polancum, Romæ tum à secretis Ignatio, qui cum actissima olim Lutetiæ familiaritas intercesserat, per literas rogat, uti pro veteri necessitudine consilio iuaret, omnemque procurandæ Indorum salutis rationem perscriberet: quando sociorum hac vna in re vestigijs insistere cuperet. Respondit ille, quod res erat, longum id fore: litteris id genus omnia mandari commode nec posse nec debere. Bonum itaque factum si Romam Tridento, cum abesset propius, aliquan-

do

do excurreret, vt eadem opera, comodo quod fieret suo, principum Apostolorum limina viferet, Martyrumque sancta in vrbe impressa vestigia lustraret. Turbatus non nihil responso Olaius, escam captari se à Polanco ratus, vt vel inuitum ei societati, quam pridem fugisset, ascriberet, vnū LAYNEM, præterea neminem oculis ferre libenterque audire solitus. Verum, vt fit, multa tum inciderunt, quæ mentem excruciant, & ab Indico itinere deterrent: subiit enim animum cogitatio præstabilius ne ad animi salutem foret, sodalitati sese piorum hominum qui vni præfuli obtemperarent, sponte aggregare, an in tam longam se viam incipitemque casum dare. Septem Tridento passuum millibus Benacus lacus abest, (Gardæ finitimi appellant): cuius in vmbilico Benedictini sodales habent, amoeno sane in loco, & ad precandum meditandumque peridoneo; huc Olaius, vt maioribus verni temporis ieiunijs, à studijs

1552.

studijs, negotijsque mente abducta
 Deo melius, & precationi, poeniten-
 tiaque operam daret, secesserat, an-
 no, opinor illius seculi 1552. Hic an-
 cipiti diu cogitatione distractus
 huc tandem euasit, vt missam In-
 diarum profectioem faceret, va-
 lidioribusque mandaret, solitariam
 ipse vitam, Deo vocante complecte-
 retur. Alius rursus nodus incidit,
 quam nam potissimum de multis
 religiosorum hominum familijs,
 suo aliorumque emolumento de-
 ligeret. Paratum se ad quoduis vi-
 tae institutum tandem comperit, vna
 semper societate excepta: à qua tum
 vsque eo abhorreret, vt cum Deum
 venerans saepenumero precaretur,
 optimam vitae viam ostenderet, so-
 cios animi ductu exciperet. Igi-
 tur luctatus diu multumque nec
 sibi faciens satis, DE I tandem vo-
 luntati cessit, qui leges sibi præ-
 scribi vetans, liberum hominis
 animum postulat. Sacro anni fe-
 sto, quo Christi ab inferis exi-
 stentis memoria publice colitur,
 rem

rem diuinam Olaius faciens, panem illum coelestem manibus tenens & adorans, enixe Deum obtestari, vt anxiam illā curā tādē aliquando eriperet, salubria suggereret. *Domine, inquit, quid me vis facere? doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Emitte lucem tuam, & veritatem tuam. Tua non mea voluntas fiat: paratum enim cor meum Deus: tantum dic verbo, & in nomine tuo laxaborete.* Hic iam mutatam sibi mētem sensit, audireque intus visus est vocem: Hic sis, volo: cum socijs vna viuas, moriarisque iubeo. Te enim mihi, non me tibi dignum est obsequi. Durum tibi cōtra stimulum calces iacere. Paruit Olaius Deo, sic exclamans: *Domine ego seruus tuus, & filius ancillae tuae; Votis iam se obstringere Eucharistiae arae aduolutus: vnā societate sibi expetendam, quam salutis viam ostenderet, qui via est, veritas & vita. Mutatus Olaius, vt nō agnosceres eundem esse: iam tum enim, oculis antea captum, videre se aiebat: iam amare*

quos fugisset socios : gratias itaque Deo meritas agere. Tridentum mox reuersus, ad LAYNIS sese & Salmeronij familiaritatem promptius retulit: interruptisq̄ue iterum Concilij cōuentibus, Romæ ab Ignatio humaniter acceptus, pijs exercitationibus, domesticisq̄ue officijs diu multumq̄ue tiro probatus, societatis Romæ Collegio quatuor ipsos annos præfuit. Post anno 1556. octauo decimo post Ignatium die, quem kalend. sextilibus humeris extulerat, iustis ritè persolutis, morte eundem est secutus: breui quidem curriculo, sed piè innocenterq̄ue decurso. Memoria teneo, cum primum Romæ sacras lustraret diuorum reliquias, templaq̄ obiret, auditâ ex illo vocem, domum reuerso: *O piam sociorum familiam, me miserum, qui eam nimis diu ignorâs, fugi, sepe etiam de eadem detraxi.*

Iacobi Ledesma vita & obitus.

CAP. IX.

Ope